

কাৰ্ল ফেড্ৰিক গাউছ : অসাধাৰণ বৃৎপত্তিৰ এগৰাকী মহান গণিতজ্ঞ

ড° দীপাংকৰ শৰ্মা

সহকাৰী অধ্যাপক, গণিত বিভাগ

"Each generation has its few great Mathematicians and Mathematics wouldnot have even notice the absence of the others. They are useful as teachers and their research harms no one."

– Alfred W. Adler.

এখন বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণী কোঠাত গণিতৰ শিক্ষকজন প্ৰবেশ কৰিলে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ এটা কঠিন প্ৰশ্ন আগবঢ়ালে। শিক্ষকজনে ভাবিছিল প্ৰশ্নটোৰ সমাধানৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বহু সময়ৰ প্ৰয়োজন হ'ব আৰু তেওঁ সেই সময়খিনিতে কিছু জিৰণি লব। প্ৰশ্নটো হল একৰ পৰা এশলৈ সকলোবোৰ স্বাভাৱিক সংখ্যা যোগ কৰিব লাগে। ঘটনাটো আছিল ওঠৰ শতিকাৰ শেষ ভাগৰ। আৰু সেই সময়লৈ সেই ধৰণৰ যোগ কৰিবলৈ কোনো বিশেষ নিয়মৰ উদ্ভাৱন হোৱাও নাছিল। শিক্ষক গৰাকীয়েও এটাৰ পিছত এটাকৈ সংখ্যাবোৰ যোগ কৰি ঘৰতে যোগফলটো উলিয়াই আনি শুদ্ধ উত্তৰ অহাৰ বাবে অপেক্ষা কৰিছিল। কিন্তু সেই দিনা শিক্ষকজনক অবাৰু কৰি শ্ৰেণীটোৰ এজন ছাত্ৰই প্ৰশ্নটো দিয়াৰ ঠিক পিছতেই থিয়হৈ চিঞৰি কলে-“চাৰ, মোৰ যোগফল ওলাইছে। উত্তৰ 5050”। মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে শুদ্ধ উত্তৰটো ছাত্ৰ জনৰ মুখত শুনি আচৰিত হৈ শিক্ষকজনে ছাত্ৰজনৰ সমাধানৰ পদ্ধতি

দেখুৱাবলৈ ওচৰলৈ মাতিলে। আৰু সেই পদ্ধতিটো দেখি তেওঁ বিস্ময় মানিলে। ছাত্ৰজনে লিখিছিল এইদৰে—

$$1 + 2 + 3 + \dots + 99 + 100$$

$$\underline{100+99+97+\dots+2+1}$$

$$101+101+101+\dots+101+101$$

$$=101 \times 100 = 10100$$

ইয়াত প্ৰতিটো সংখ্যাক দুবাৰকৈ যোগ কৰা হৈছে।

গতিকে নিৰ্ণয় সমাধান $\frac{10100}{2} = 5050$

এটা অতি দীঘল গণনাক এনেধৰণে বান্ধি এটা নতুন

নিয়ম উদ্ভাৱন কৰা বুদ্ধিদীপ্ত এই ছাত্ৰজন আছিল কাৰ্ল ফেড্ৰিক গাউছ। আৰু সিদিনাৰ সেই গণনা পদ্ধতিটোৱে পিছলৈ সমান্তৰ শ্ৰেণী এটাৰ সীমিত সংখ্যক পদৰ যোগফলৰ পদ্ধতি হিচাবে গোটেই বিশ্বতে গ্ৰহণ কৰা হৈছিল।

সৰ্বকালৰ মহান গণিতজ্ঞ সকলৰ অন্যতম গাউছৰ জন্ম হৈছিল জাৰ্মানীৰ ব্ৰুনচ্ উইকত। দেউতাক আছিল ফুলনিৰ মালী। যিয়ে কোনোদিনে আনুষ্ঠানিক শিক্ষা গ্ৰহণত গুৰুত্ব দিয়া নাছিল। মাকৰো কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নাছিল। তথাপি তেওঁ পুত্ৰ গাউছক সদায় উচ্চ শিক্ষা দিয়াৰ বাবে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা

চলাইছিল। তেওঁৰ কথাবোৰো আছিল সাঁথৰৰ দৰে। পুত্ৰ গাউচৰ জন্ম তাৰিখ সন্দৰ্ভত তেওঁ কৈছিল- “জন্ম এটা বুধবাৰত, একেচেন ভোজৰ আঠ দিন আগত, যিটো উৎসৱ ইষ্টাৰৰ 40 দিন পিছত উদ্‌যাপিত হয়।” স্কুলত পঢ়ি থকা অৱস্থাতে গাউচে এই সাঁথৰৰ সমাধান বিচাৰি ওচৰৰ গীৰ্জালৈ গৈ তেওঁৰ সান্ত্বন্য জন্ম বছৰবোৰৰ ইষ্টাৰৰ বাৰ তাৰিখ মিলাই নিজৰ জন্ম তাৰিখ নিৰ্দিষ্ট কৰিছিল। 30 এপ্ৰিল, 1777।

গণিত এক প্ৰত্যাহবানমূলক প্ৰাণচ কৌতুহলোদ্দীপক বিষয়। গভীৰ চিন্তা চৰ্চা, সাধনাৰে ইয়াৰ সমস্যাৰ সমাধান কৰিব লগা হয়। কিন্তু কঠিনতাই গণিত পিয়াসীক সদায় আনন্দ প্ৰদান কৰে। গাউচ আছিল গণিতৰ প্ৰচণ্ড অনুৰাগী। বাৰ বছৰ বয়সতে তেওঁ ইউক্লিডৰ এলিমেন্টচত প্ৰকাশিত তথ্য কিছুমানৰ খুট আঙুলিয়াই দিছিল। তাৰ কিছুদিন পিছত এনে এটা ধাৰণা দিছিল যে জ্যামিতিৰ সকলোবোৰ আলোচনা ইউক্লিডীয় ধাৰণাৰে কৰিব নোৱাৰি। গতিকে সেই কম বয়সতে তেওঁ গণিতৰ সকলক অনা-ইউক্লিডীয় জ্যামিতিৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা উপলব্ধি কৰাব পাৰিছিল। মাত্ৰ পোন্ধৰ বছৰ বয়সতে তেওঁ অসীম শ্ৰেণীৰ অভিসাৰিতাৰ ধাৰণা সম্পূৰ্ণৰূপে আয়ত্ত কৰে আৰু সাধাৰণ দ্বিঘাত সূত্ৰৰ শুদ্ধ বিশ্লেষণাত্মক প্ৰমাণ প্ৰকাশ কৰে।

গাউচৰ এই গণিত অনুৰাগ অনুভব কৰিব পাৰি তেওঁৰ মাকে বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলৰ লগত লগ লাগি পঢ়া খৰছ বিচাৰি ব্ৰুনচউইকৰ তদানিন্তন ডিউকৰ ওচৰ পালোঁগৈ। ডিউক ফাৰ্ডিনানে তেওঁলোকৰ অনুৰোধ ৰাখি কলেজত পঢ়াৰ বাবে গাউচৰ সমস্ত খৰছ বহন কৰে। আৰু অকল সেয়াই নহয়, গাউচৰ বুদ্ধিদীপ্ততাত আকৃষ্ট হৈ মহামান্য ডিউকে গাউচক 1792 চনৰ পৰা 1795 চনলৈ টেকনিচ বিশ্ববিদ্যালয়ত আৰু তাৰ পিছত 1798 চনলৈ গোটিনজেন বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়াৰ সুবিধা কৰি দিলে। এই সময়চোৱাত তেওঁ গণিতৰ কিছুমান উপপাদ্যৰ পুনৰোদ্ভাৱন কৰিছিল। 1796 চনত গাউচে কেবল মাত্ৰ কম্পাচৰ ব্যৱহাৰেৰে 17 টা বাহু বিশিষ্ট বহুভুজ এটা অংকণৰ উপায় উদ্ভাৱন কৰে। তাৰ পিছত তেওঁ মৌলিক সংখ্যাৰ

ওপৰত অধ্যয়ন কৰি বহুতো নতুন সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰে। 1799 চনত গাউচে ডক্তৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তেওঁৰ গবেষণা পত্ৰৰ মূল বিষয় আছিল সংখ্যাতত্ত্ব। তেওঁ দেখুৱাইছিল যে প্ৰতিটো সংখ্যাক কিছুমান মৌলিক সংখ্যাৰ পূৰণফল হিচাবে প্ৰকাশ কৰিব পাৰি আৰু এই প্ৰকাশ অদ্বিতীয়। এই সময়তে তেওঁ সংগতি সমীকৰণ (Congruence equation)ৰ ব্যৱহাৰ কৰে।

গাউচে জিওমেট্ৰি বা ভূমিতিৰো অধ্যয়ন কৰে। এই শাখাত পৃথিৱী পৃষ্ঠৰ আকাৰ গাণিতিক ভাবে নিৰ্ণয় কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁ হেলিঅ'ট্ৰপ নামৰ সূৰ্য্যৰ ৰশ্মিৰ সহায়ত জোখ লোৱা এটা যন্ত্ৰ সাজি উলিয়ায়। গাউচৰ বক্ৰ সমতলৰ বিষয়ে কৰা গৱেষণাৰ ফলতেই আমি Gaussian Curvature ৰ বিষয়ে জানিব পাৰো। 1828 চনত প্ৰকাশিত এক উপপাদ্যত তেওঁ দেখুৱায় যে কোনো বক্ৰ পৃষ্ঠৰ লক্ষণ তাৰ পিঠিত থকা বক্ৰ বিলাকৰ দৈৰ্ঘ্য জুখিয়েই নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি। আনহাতে জটিল সংখ্যাৰ সৰ্বজন গৃহীত ৰূপ $a + ib$; য'ত $a, b \in \mathbb{R}$, আৰু $i^2 = \sqrt{-1}$, এইটো গাউচেই প্ৰথমে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তদুপৰি গাউচে দেখুৱাইছিল যে প্ৰতিটো সংখ্যাক সৰ্বোচ্চ তিনিটা ত্ৰিভুজীয় সংখ্যা (Triangler Number) ৰ যোগফল হিচাপে প্ৰকাশ কৰিব পাৰি।

1801 চনৰ প্ৰথম দিনটোতে আকাশত এক বৃহৎ গ্ৰহানুপুঞ্জ চিৰিচৰ উপস্থিতি বিজ্ঞানী সকলে ধৰা পেলালে। প্ৰায় 20 দিনৰ বাবে আকাশত দেখা দি সেয়া হঠাতে অন্তৰ্ধান হল। সেই সময়ত বিজ্ঞানী সকলৰ বাবে কৌতুহলৰ বিষয় আছিল যে কেনেকুৱা গতিপথত এই গ্ৰহানুপুঞ্জই গতি কৰিছে আৰু ভৱিষ্যতলৈ কেতিয়ালৈ সেইয়া পৃথিৱী বাসীৰ বাবে দৃশ্যমান হ'ব। জ্যোতিবিদ সকলে বহু গণনাৰ পাছতো এই প্ৰশ্ন সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত সফল নহ'ল। গাউচে সংখ্যাতত্ত্ব অধ্যয়নৰ মাজতে সেই প্ৰশ্ন সমাধানত নিজকে নিয়োগ কৰিলে। আৰু অৱশেষত চিৰিচৰ এক সান্ত্বন্য গতিপথ উদ্ভাৱন কৰিলে। লগতে প্ৰকাশ কৰিলে তাৰ পিছত চিৰিচ দৃশ্যমান হ'ব পৰা সান্ত্বন্য তাৰিখ। এই গণনাত তেওঁ ক্ষুদ্ৰ বৰ্গ

পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। পিছলৈ তেওঁৰ সেই গননা শুদ্ধ আছিল বুলি প্ৰমানিত হৈছিল। এই সন্দৰ্ভতে 1809 চনত গাউচে বৃহৎ নক্ষত্ৰৰ আৱেণত গ্ৰহনপুঞ্জৰ গতিপথ সম্পৰ্কীয় এক মূল্যবান পুথি ৰচনা কৰে।

মহামান্য ডিউকৰ অৰ্থসাহায্যত অধ্যয়ন তথা গৱেষণা শেষকৰি 1798 চনত গোটিনজেন বিশ্ববিদ্যালয় এৰাৰ পিছত গাউচৰ সন্মুখত এক নতুন সমস্যাই ভূমুকি মাৰিলে। সেয়া হ'ল উপাৰ্জনৰ পথ সন্ধান। সেই সময়তো ডিউকে তেওঁলৈ প্ৰথমে এটা ভাট্টা আগবঢ়ালে আৰু বিয়া পতাৰ অনুপ্ৰেৰণাৰে সেই ভাট্টাৰ পৰিমাণ বৃদ্ধিও কৰিলে। কিন্তু অতি দুঃখজনক ভাবে 1806 চনত ডিউক ফাৰ্ডিনেনৰ যুদ্ধ এখনত আহত হোৱাৰ পিছত মৃত্যু হয়। সেই মহান ব্যক্তিজনেই যেন গাউচক এগৰাকী গণিতজ্ঞ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। তাৰেই ফলশ্ৰুতিত 1807 চনত চেইণ্ট পিটাচ বাৰ্গত এক কামৰ বাবে তেওঁ আমন্ত্ৰণ পালে। তাৰ ঠিক পিছতেই গোটিনজেন বিশ্ববিদ্যালয়ে গাউচক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মান মন্দিৰটোৰ সঞ্চালক পদত নিযুক্তিৰ বাবে আমন্ত্ৰণ কৰে। সেই আমন্ত্ৰণ তেওঁ গ্ৰহণ কৰে আৰু বিশ্ব বিদ্যালয়তে জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানৰ অধ্যাপক হিচাপে তেওঁ জীৱনৰ শেষ সময়লৈ কাম কৰে।

"Mathematics is the Queen of Sciences and the Theory of Numbers is the Queen of Mathematics."

গণিত, পদাৰ্থবিজ্ঞান আৰু জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানৰ বহুতো মহা

মূল্যবান সূত্ৰ উদ্ভাৱনকাৰী গাউচৰ পৰিবাৰিক জীৱনটো কিন্তু বৰ সুখৰ নাছিল। 1809 চনত সৰু সৰু সন্তান কেইটি এৰিখে গাউচৰ পত্নী জোনাৰ আকস্মিক বিয়োগ ঘটে। দুৰ্ভাগ্যজনক ভাবে তাৰ ঠিক পিছতেই তেওঁলোকৰ এটা সন্তান লুইচৰো মৃত্যু ঘটে। সেই মৰ্মান্তিক আঘাতে তেওঁৰ জীৱনটোত নৈৰাশ্য চিন্তাৰো উদ্ৰেক ঘটাইছিল বুলি গাউচে নিজেই তেওঁৰ লিখনিত উল্লেখ কৰি গৈছে। পাঁচটা সন্তানৰ লালন-পালনৰ কথা ভাবিয়েই গাউচে দ্বিতীয় বিবাহ কৰায় ফ্ৰেডেৰিকাক। উল্লেখযোগ্য যে প্ৰথমা পত্নীৰ সন্তান উইলমিনা আছিল দেউতাকৰ দৰেই বুদ্ধিদীপ্ত আৰু তেওঁৰো অতি কম বয়সতে বিয়োগ ঘটে। দ্বিতীয় পত্নীৰ ফালৰ তিনিটা সন্তানৰ ভিতৰৰ খেৰেছিয়ে অশেষ ত্যাগ বা কষ্ট স্বীকাৰ কৰি জীৱনৰ শেষ মুহূৰ্তলৈ গাউচৰ পৰিচৰ্যা কৰিছিল। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে নিজৰ মাতৃৰ শেষবয়সৰ পৰিচৰ্যাৰ সকলোখিনি গাউচেও নিজেই কৰিছিল আৰু তেওঁৰ যুক্তি আছিল যে পিতৃ মাতৃৰ পৰিচৰ্য্যাই মানুহৰ মন পৰিত্ৰ কৰে আৰু জীৱনৰ কিছু ঋণৰ পৰা মুক্ত হ'ব পাৰি। হয়তো দেউতাকৰ সেই জীৱন দৰ্শনেই পুৰাপুৰিকৈ অনুকৰণ কৰিবলৈ লৈছিল জীৱনী খেৰেছিয়ে।

গাউচ এগৰাকী তীক্ষ্ণ বুদ্ধি সম্পন্ন গণিতজ্ঞ হলেও তেওঁৰ বহুতো সৃষ্টি প্ৰকাশৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল তেওঁৰ প্ৰচাৰ বিমুখী চৰিত্ৰৰ বাবে। প্ৰকৃত পক্ষে তেওঁ আছিল এগৰাকী নিৰব সাধক। বিচাৰ্ড ডেডিকাইন্দ, ৰাইমেন, ফ্ৰেডেৰিক ৱেচেলচ ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য গণিতজ্ঞ আছিল গাউচৰ ছাত্ৰ। সেই সকলৰ লিখনিতো গাউচৰ মহানুভবতা প্ৰকাশ পাইছে।

গাউচৰ একাগ্ৰতা আৰু ধৈৰ্য্যৰ কথা প্ৰকাশ পায় এটা ঘটনাৰ জৰিয়তে। তেওঁৰ প্ৰথমা পত্নীৰ মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তত এটা জটিল প্ৰশ্ন সমাধানত গাউচ ব্যস্ত থকা সময়তে কোনোবা এজনে আহি কলে, "তোমাৰ পত্নীৰ অৱস্থা বেয়া। হয়তো আৰু বেছি সময় নাথাকিব।" তেতিয়া গাউচৰ উত্তৰ আছিল- "তেওঁক অলপ ৰবলৈ কোৱা। তেতিয়ালৈ মোৰ সমাধান

নিশ্চয় ওলাব।" 2005 চনত প্ৰকাশিত ডেনিয়েল ফেলমেন্‌চৰ উপন্যাস "ডাই ভাব মেচাং দাব ওৱেল" (ইংৰাজী ভাঙনী "মিজাৰিং ডা ওৱাৰ্ল্ড, 2006)ত গাউচৰ জীৱন আৰু কৃতিৰ বিষয়ে সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ পাইছে।

পদাৰ্থ বিদ্যা, জ্যোতিৰ্বিদ্যা, জ্যামিতি, অবকলন গণিত ইত্যাদি বিভিন্ন দিশত অধ্যয়ন বা গৱেষণা কৰিলেও গাউচৰ প্ৰিয় বিষয় আছিল সংখ্যাতত্ত্বহে। সেই বাবেই হয়তো তেওঁ লিখিছিল--" Mathematics is the Queen of Sciences and the Theory of Numbers is the Queen of Mathematics."

1855 চনৰ 23 ফেব্ৰুৱাৰীত গাউচৰ মৃত্যু হয়। তেওঁৰ মৃত্যুৰ ঠিক পিছতে হেনোভাৰৰ তদানিন্তন ৰজাই গাউচৰ স্মৃতিত এটি মেডেল সাজি উলিয়াবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। 70 মিলিমিটাৰৰ এই স্মাৰকত খোদিত আছে - Georgius V. rex Hennoverge Mathematicorum Principi (George V. King of Hennover to the Prince of Mathematicians.)

* গাউচৰ উল্লেখযোগ্য সৃষ্টিৰ প্ৰকাশিত ৰূপ :

1. 1999 : Doctoral Dissertation on the fundamental theorem of Algebra (New proof of the theorem every integral algebraic function of the variable can be resolved in to real factors of the first or second degree).
2. 1801 : Disquisitiones Arithmeticae.
3. 1808 : Theorematis Arithmetici

demonstratiova.

4. 1809 : Theoria Motus Corporum Coelestium in sectionibus conicis solem ambientium

5. 1811 : Summatio serierum quarundam singularium.

6. 1812 : Disquisitiones Generales Circa seriem Infinitam.

7. 1818 : Theorematis fundamentalis in doctrina de residuis quadraticis demonstrationes et empkications novae.

8. 1821, 1823, 1826 : Theoria combinationis observationum erroribus minimis abnoxia.

9. 1828-32 : Theoria residuorum biquadraticamm, commentatio prima etc.

** References :

Simons J (1996) : The Giant Book of Scientists : The 100 greatest Minds of all times.

Tent Margaret (2006) : The Prince of Mathematics : Carl Fredrich Gauss.

Gauss C.F (1801) : Disquisitiones Arithmeticae.

D.M. Burton (1955) : Elements of number theory.

Plannet Math : (Website) □□□

ঐতিহ্য আৰু আধুনিকতাৰ যৌগিক সংশ্লেষণৰ পৰিণতিত বিহু উৎসৱ

মঞ্জিৰা শৰ্মা

সহযোগী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

“ব'হাগ মাহো এটি ঋতু নহয়,
নহয় ব'হাগ এটি মাহ
অসমীয়া জাতিৰ ই আয়ুস বেখা
গণ জীৱনৰ ই সাহ।”

অসম বহু ভূপেন হাজৰিকাই উদাত্ত কণ্ঠেৰে এনেয়ে ব'হাগৰ গীত গোৱা নাই। ব'হাগৰ লগত সাঙোৰ খাই আছে আমাৰ অসমীয়াৰ বাপতি সাহোন উৎসৱ বিহু। সেয়ে ব'হাগ মাথো এটি ঋতু বা মাহ নহয়, ই অসমীয়া জাতিৰ আয়ুস বেখা, ই গণজীৱনৰ সাহ।

বিহু উৎসৱে অসমীয়া জাতিৰ ইতিহাস সোঁৱৰাই দিয়ে। বন্ধু-বান্ধৱৰ লগত মিলনৰ সুযোগ সুবিধা দি মৰম স্নেহৰ সোঁত বোৱায়। প্রকৃতিৰ নতুন ৰূপৰ তালে তালে বিহুৱে আমাৰো আশা-আকাংখ্যা বঢ়ায়।

অতীজতে ব'হাগ বিহু আৰু কাতি বিহু বুলিলে ৰং ধেমালি, নাচ-গান, খোৱা-বোৱা, আনন্দ কৰা আদিৰ লগতে মানুহৰ অন্তৰত এটি আধ্যাত্মিক ভাৱৰো উন্মেষ ঘটিছিল। কৃষি

ভিত্তিক অসমীয়া সমাজখনৰ লোকসকলৰ দ্বাৰা পৰিবেশিত হুঁচৰিৰ জাকটো যেতিয়া গৃহস্থৰ মঙ্গল কামনা কৰি কাৰোবাৰ পদূলি গচকে, তেতিয়া সেই গৃহস্থই হুঁচৰি গোৱা দলটোৰ আগত আঠু লয়, তামোল পাণৰ বটাত সামৰ্থ্য অনুসৰি মাননি আগবঢ়াই হুঁচৰিৰ দলটো বিদায় দিয়ে। তদুপৰি সেইজীয়া মুকলি পথাৰত ডেকা-গাভৰুৱে বিহু নাচে, সৰুৱে ডাঙৰক সেৱা কৰে আৰু মৰম চেনেহৰ চিন স্বৰূপে বিহুৱান যাঁচে। এয়া হ'ল ব'হাগ বিহুৰ কথা। এই বিহুৰ প্ৰথম দিনা গৰুক গা ধুৱায়, “লাউ খা, বেঙেনা খা, বছৰে বছৰে বাঢ়ি যা” - ইত্যাদিৰে গৰুক শ্ৰীবৃদ্ধি কামনা কৰে।

লাহে লাহে অসমৰ গাঁৱৰ কৃষি ভিত্তিক সমাজৰ ছবিখন ধুসৰ হৈ আহিল। আধুনিক যান্ত্ৰিক জগতৰ যন্ত্ৰপ্ৰায় সভ্যতাৰ সৈতে সহাবস্থান কৰিবলৈ গৈ অসমীয়া মানুহ যন্ত্ৰৰ দৰে হৈ পৰিল। কৰ্মব্যস্ত জীৱনত মানুহে বিহু সংক্ৰান্তিক বিশেষ গুৰুত্ব নিদিয়া হ'ল। বিহুৰ দিনকেইটা যেন মানুহৰ বাবে বিশেষভাৱে আজৰিৰ সময়, কৰ্মব্যস্ত জীৱনৰ পৰা ক্ষুণ্ণক বেহাই পাবলৈ মানুহে যেন এই দিনকেইটাত অৱসাদ গুচাবলৈ চুটি বা দীঘলীয়া ভ্ৰমণসূচী হাতত লয়। চহৰততো দূৰে কথা, গাঁৱে ভূঞেও হুঁচৰিৰ প্ৰচলন কমি আহিল। পথাৰৰ বিহু মঞ্চলৈ আহিল। মোৰ শৈশৱত, চনটো সঠিকভাৱে ক'ব নোৱাৰিলেও প্ৰায় ১৯৭২ ৰ পৰা ৭৬-৭৭ চন মানতে ব'হাগ বিহুত আমাৰ ঘৰৰ পদূলিত হুঁচৰিৰ দল এটা অহা স্মৃতি এটি আজিও মোৰ মনত সজীৱ হৈ আছে। এটা ক'লা ছাতি আৰু হাতত এটা লেম্প লৈ বগা ধুতী আৰু পঞ্জাবী পৰিহিত কেইজনমান ব্যক্তিয়ে

ঘূৰণীয়াকৈ শাবী পাতি পাতি গাইছিল -

“দেউতাৰ পদূলিত গোন্ধাইছে মধুৰি
কেতেকী মলেমলায় অ’
গোৱিন্দাই বাম.....।”

সেই দিনটোৰ ছবি আজিও মোৰ মানস পটত জিলিকি আছে। তাৰ পিছত গুৱাহাটী চহৰতে কৈশোৰ যৌৱন পাৰ কৰা দিনকেইটাত কেতিয়াও এনে মচিব নোৱাৰা ছবি মানস পটত বিহুৰ সৈতে জড়িত কোনো ঘটনাই আঁকিব পৰা নাই। তাৰমানে এইটো নহয় যে হুঁচৰি ৭০ দশকতে নাইকিয়া হৈ গৈছে। এটি কণমাণি শিশুক খগেন মহন্ত কোন বুলি সুধিলে চিনি নাপায়, যাক আমি অসমীয়া বিহুগীতৰ বাটকটীয়া বুলি আখ্যা দিব পাৰোঁ, কিন্তু মাইকেল জেকছন বা হৃত্তিক ৰোশন কোন বুলি সুধিলে তপৰাই উত্তৰ দিব পাৰিব।

পথাৰৰ পৰা বিহু মঞ্চলৈ আহিলত পৃথিৱীক উৰ্বৰা কৰিবলৈ বিহুৱা ডেকাই এতিয়া বিহু নাগায়, বা বিহুৱতীয়ে বিহু নানাচে। বৰ্তমান সময়ত কোনো অৰ্থ প্ৰকাশ নকৰা অঙ্গী ভঙ্গীৰেও বিহু নৃত্য মঞ্চত পৰিবেশন কৰা দেখা গৈছে। (বিহুৱতী প্ৰতিযোগীতাত বিচাৰকে এইটো মুদ্ৰা কয় দিলা বা এই মুদ্ৰাৰে কি বুজাইছা বুলি প্ৰশ্ন কৰিলে উত্তৰ দিব নোৱাৰাটোৱে তাকেই প্ৰমাণ কৰে)। তদুপৰি আমি পূৰ্বতে শুনা -

‘ন জোনটি ওলালে বৰণটি সলালে
গছে যে সলালে পাতে জোনেবিৰি
কিয় পোহৰ দিলে মোৰ মন বলিয়া’

ই ত্যাগি বিহু গীতৰ সুৰ আজিকালি শুনিবলৈ নোপোৱাৰ দৰেই হ’ল। শুনিবলৈ পাও -

‘ফুল ফুলিছে বসন্তত তুমি জানমনি ব’হাগৰ
প্ৰতিটো বসন্ততে মৰম যাঁচো তোমাৰ অন্তৰত।’

কেতিয়াবা এনে গীতৰ কেছেট বজাইও বিহু নৃত্য পৰিবেশন কৰি থকা আমাৰ দৃষ্টি গোচৰ হৈছে। কিন্তু আমাৰ সীমিত পৰিসীমাত আবদ্ধ থকা জ্ঞানেৰে উক্ত গীতবোৰক আমি ‘বিহু সুৰীয়া’ গীত বুলিহে মানি ল’ব খোজোঁ। তদুপৰি

আজি কেইবছৰমানৰ পৰা বিহুৱে আন এটা ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিছে। সেয়া হৈছে - ভিচিডি। কেছেটৰ পৰা ভিচিডিলৈ উন্নীত হোৱা এইবোৰ জেঠ মাহলৈকে বিহু সন্মিলন পতাৰ দৰে, মাঘ মাহতে বজাৰত জুমুকি মাৰে। এইবোৰত বিহুৰ নামত প্ৰকৃত বিহুৰ সুৰ নাই, বিহু নাচৰ নিয়মো মনা নাই, সাজ-পোচাক পিন্ধাৰ ক্ষেত্ৰতো নিয়ম মানি চলা নাই। পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি অহা বিহুনাচ, বিহুগীত সমূহত আমাৰ জনজীৱনৰ বা সমাজ ব্যৱস্থা পৰিৱৰ্তনৰ ছবিখনে অতি সুন্দৰভাৱে মাৰ্জিত ৰূপত প্ৰকাশ পাইছে। তদুপৰি নতুনত্বৰ ইংগীত বহন কৰাৰ লগতে বিহুগীতবোৰত চহা মাটিৰ গোন্ধ আছে, এই গীতবোৰত ডেকা গাভৰুৰ মনৰ ভাৱ সুকুমাৰ ৰুচিবোধৰে প্ৰকাশ পায়। সম্প্ৰতি ব্যৱসায়িক দৃষ্টিভঙ্গীৰে উলিওৱা সৰহ সংখ্যক বিহু কেছেটত অসমৰ সমাজ জীৱনৰ কোনো ধৰণৰ পৰিৱৰ্তনৰ, নতুনত্বৰ ইঙ্গিত নাই। ইলেকট্ৰনিক মাধ্যম বা পশ্চিমীয়া বাদ্যযন্ত্ৰৰ প্ৰয়োগে বিহুৰ স্বকীয়তাত যেন আঘাত কৰিছে। বিহু মঞ্চত বাহিৰৰ আমন্ত্ৰিত শিল্পীৰ অবিহনে নিশাৰ কাৰ্য্যসূচীৰ কথা বহুত উদ্যোক্তাই বৰ্তমান ভাবিবই নোৱাৰে। শিল্পী যদি মাতিবই লাগে, তেনেহ’লে সেই শিল্পীৰ গ্লেমাৰতকৈ শিল্পীগৰাকীৰ প্ৰকৃত প্ৰতিভাক গুৰুত্ব দিয়া উচিত। এনে ধৰণৰ শিল্পী বাচনি কৰিব লাগে বুলি আমি ভাৱো, যি বিহুগীত মাতত অভ্যস্ত, যি থলুৱা গীত জানে। বিহু মঞ্চত হিন্দী গীত, পপ ৰক্ সঙ্গীত আদি পৰিবেশন নকৰিলেও একো হানি নহয় বুলি আমি ভাৱো।

এইবাৰ আহো মাঘ বিহু বা ভোগালী বিহুৰ প্ৰসঙ্গলৈ। ভোগালী বিহু ভোগৰ বিহু, পিঠা-পনা, দৈ চিৰা, সান্দহ কোমল চাউল এইবোৰ হ’ল ভোগালী বিহুৰ খাদ্য সজ্জাৰ ভিতৰত আগস্থান পোৱা খাদ্য। ভেলা ঘৰ সাজি নিশা সকলোৱে মিলি ৰাতিৰ সাজ খোৱাৰ আনন্দই বেলেগ আছিল। পুৱা মেজি জ্বলাই পিঠা পনা দি মেজিৰ জুইক সেৱা কৰি সকলোৱে আনন্দেৰে পিঠা-পনা খায়। এই পৰম্পৰা অৱশ্যে বৰ্তমান নাইকিয়া হৈ গৈছে। উৰুকাৰ দিনা বজাৰত মাছ-মাংসৰ দাম দুগুণ চৰি যায়, বজাৰত মানুহৰ সোঁত বয়, কিন্তু বৰ্তমান

কেইজনে ভেলা ঘৰ সাজি ভোজ ভাত খায়, সেইটোহে এটা ডাঙৰ প্ৰশ্ন হৈ আমাৰ মনত ধৰা দিছে। ভোজ খায় ঠিকেই, কিন্তু সদায় খোৱাৰ দৰেই ডাইনিং টেবুলত। তাতনো কি নতুনত্ব, কি মাদকতা থাকিব? আমাৰ একঘেয়ামী জীৱনটোৰ পৰা ফালৰি কাটি অকণমান অকৃত্ৰিমভাৱে হাঁহাৰ স্বাধীনতাৰ পৰাও আমি নিজেই নিজকে যেন বঞ্চিত কৰিছোঁ। আমাৰ আইতাকে, আমাৰ মাকে আমাক নিজ হাতে বিশ্ব পিঠা বনাই খুৱাইছিল। আজিকালি বজাৰত সহজলভ্য হৈ পৰা লাডু পিঠাৰে আমি ডাইনিং টেবুল সজাও। আমাৰ সন্তানে কোমল চাউল, বৰা চাউল নাখায়, পেটৰ অসুখ হয়। টেবুলত সজাই অতিথিয়ে বিদায় লয় (আহে কিন্তু বিহু বুলি মাত লগাবলৈ)

আমি অতি পৱিত্ৰ বুলি ভবা কাতি বিহুৱে বৰ্তমান কি অৱস্থা পাইছে সেই কথাৰে আমাৰ লিখনি সামৰিব বিচাৰিছোঁ। আমি শৈশৱতে দেখি আহিছোঁ কাতি বিহুত তুলসী ভেটী সাজি নতুনকৈ তুলসী পুলি ৰুব লাগে।

গধূলি পৱিত্ৰভাৱে শৰাই বস্তি আগবঢ়াই তুলসী গুৰিত বহি আটানে নাম গায়। জ্যেষ্ঠজনে সকলোৱে গুনাকৈ মন্ত্ৰৰ উচ্চাৰণ কৰে - তুলসী দৰ্শনে পুণ্যং স্পৰ্শনে পাপ নাশনম, তুলসী ছায়ায়াং সৰ্ব তীৰ্থানি, তুলসীভ্যুৱে নমো নমঃ।

বৰ্তমান অফিচ-কাছাৰী বন্ধ থাকিলে, কিহৰ বন্ধ বুলি শুধিলেহে কাতি বিহু আহিল বুলি মনত পৰে, কাৰো ঘৰত টাবত ৰুই খোৱা তুলসীৰ গুৰিত চাকি জ্বলে, কোনোৱে হয়তো ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা বোধ নকৰিবও পাৰে। নাম গোৱা বা মন্ত্ৰোচ্চাৰণতো দুৰৰে কথা। আমাৰ নিজৰ এটি অভিজ্ঞতাৰে এই লিখনিৰ মোখনি মাৰিব বিচাৰিছোঁ। যোৱা বেলি কাতি বিহুৰ দিনা মই এহাতে শৰাই লৈ আৰু এহাতে চাকি এগটি লৈ তুলসী ভেটিটোলৈ বুলি আগুৱাই আহিছোঁ। এনেতে আমাৰ প্ৰতিবেশী এগৰাকী সাক্ষ্যভ্ৰমণত ওলাই মোক দেখি থমকি বৈ শুধিলে, কি হ'ল? কিবা পূজা-চূজা পাতিছে নেকি? মই "আজি কাতি বিহু" বুলি কোৱাত তেওঁৰ লগত অহা তেওঁৰ ঘৰতে থাকি লাচনি-পাচনি কৰা ছোৱালী জনীক কলে- "ঐ

যাচোন, আমাৰ পানীৰ টেংকীটোৰ পাচ ফালে এজোপা তুলসী আছে হ'ব পায়, চাকি এগটি জলাই দে গৈ। অ' বুট-চুট একো তিওৱাই নহ'ল নহয়, এ, বাতাচাকে দুটা মান দি দিবি।" তাৰ পিছত মোক ক'লে, "মোৰ আকৌ বাতাচাতো থাকেই, বৃহস্পতিক দিব লাগে নহ'য়।" সেই দিনা প্ৰথম বাৰৰ বাবে মই উপলব্ধি কৰিলো যে আমি কিমান স্বাৰ্থপৰ; আমি আমাৰ বাপতি সাহঁন, সংগ্ৰামী জীৱনৰ ৰণ প্ৰেৰণা, আমাৰ জীৱনাকাশ উজ্জলোৱা বিহুৰ পাহৰি গৈছো, কিন্তু লক্ষী অহাৰ বাট মুকলি কৰি ৰাখিবলৈ বৃহস্পতিবাৰতো থাকেই মনত ৰাখিছোঁ। যদি আমি এই কথা বোৰ গভীৰ ভাৱে উপলব্ধি নকৰো তেন্তে আমাৰ পিছৰ প্ৰজন্মই হয়তো এনেদৰে বিহুৰ সংজ্ঞা দিব- বিহু মানে চান্দা তুলি তুলি পতা এটা উৎসৱ য'ত প্ৰথম দিনা বহুতো প্ৰতিযোগিতা পতা হয় আৰু হেজাৰ হেজাৰ টকা পুৰস্কাৰ স্বৰূপে ঘোষণা কৰা হয়, যত নিশাৰ ভাগলৈ বিভিন্ন হিন্দী গীত, পপ, বা ৰক্ সঙ্গীত পৰিবেশিত হয়, জোৰকৈ মানুহক হাঁহাবলৈ কেতবোৰ কৌতুক গোষ্ঠীক আমন্ত্ৰণ কৰি অনা হয়, য'ত জনপ্ৰিয় গায়ক বা গায়িকালৈ বৈ বৈ আমনি লাগি চকী দলিয়াবলৈ আৰম্ভ কৰি দিয়া হয়, যি উৎসৱত লাডু, পিঠা বনাই ব্যৱসায়িক দিশত লাভাবান্ধিত হ'ব পৰা যায়, সেয়াই বিহু। ইয়াৰ বাবে হয়তো আমিও কম দায়ী নহয়। এই লিখনীয়ে মোক শ্ৰদ্ধাৰ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ বাইদেউৰ এটি কবিতালৈ মনত পেলাই দিছে-

"আহিনৰ পথাৰৰ গোন্ধ
কেনেকৈ নাকত আহি লাগিলে
মই পাও মোৰ দেউতাক,
দোকানৰ জাপ ভঙা গামোচাৰ সুৰাসত
মই পাও মোৰ আইক।
মই, মোক মোৰ সন্তানৰ বাবে
ক'ত থৈ যাম? ক'ত?"

□□□

২০২০ত অসম : মোৰ সপোনৰ কেইখনমান ছবি

অনুপম কলিতা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা)

বৰ্তমানৰ অসম। ২০২০ চনৰ অসম। ইয়াৰ মাজৰ সময় মাথো নটা বছৰ। যদিও এই নটা বছৰত সপোনৰ অসমখনক লৈ বহুত বেছি কল্পনা কৰিব নোৱাৰি, তথাপি মই মোৰ সপোনৰ অসমখনক কিছু সাধাৰণ কিছু অসাধাৰণ কাল্পনিক দৃষ্টিৰে এবাৰ চোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছোঁ।

বৰ্তমান আমাৰ ৰাজ্যত যি হাৰত বাইকৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে তাৰ ফলত আমাৰ পৰিৱেশৰ কথা হয়তো নকলেও হ'ব। ২০২০ চনলৈকে হয়তো আমাৰ ৰাজ্যত বাইক চলোৱাটো বহুত কষ্টকৰ হৈ পৰিব। আজিৰ চাইকেলখন ২০২০ চনৰ অসমত হয়তো মানুহৰ বাবে এটা পৰিবহনৰ নতুন ষ্টাইল হৈ পৰিব। হয়তো তেতিয়াৰ চাইকেলবোৰ বৰ্তমানৰ চাইকেলবোৰৰ তুলনাত বহুত পৰিৱৰ্তন হ'ব বহু নতুনত্বৰ সমাহাৰ হ'ব।

আমি শুনিবলৈ পাইছোঁ যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰেৰে যোৱাৰ বাবে "ROPE WAY" ৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। ২০২০ চনৰ অসমত ঠায়ে ঠায়ে এনে "ROPE WAY" ৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব বুলি কল্পনা কৰিব পাৰি।

জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পক লৈ আমাৰ চৰকাৰে প্ৰায়ে গৌৰৱ কৰি থকা দেখা যায়। তথাপি আমাৰ ৰাজ্যত বিদ্যুৎৰ নাটনিয়ে আমাক থকা-সৰকা কৰে। যদিহে ২০২০ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ প্ৰায়বোৰ ৰাজ্যতে থকা "Wind Power" আমাৰ অসমতো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে তেন্তে আমাৰ ৰাজ্যত কিছুপৰিমাণে হ'লেও বিদ্যুৎৰ নাটনি কমিব। সৌৰ শক্তি বিদ্যুৎ

উৎপন্ন কৰাৰ আন এক আহিলা। কিন্তু ইয়াক আমাৰ অসমত অতি কম পৰিমাণে দেখা যায়। মই ভাবো যদি ২০২০ চনৰ ভিতৰত এই সৌৰশক্তি অত্যাধিকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি তেন্তে বিদ্যুৎ নাটনি আৰু কিছু পৰিমাণে কমিব।

প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰাম চড়ক যোজনাৰ ফলত আমাৰ ৰাজ্যৰ গাঁৱে-ভূঞা যিমানবোৰ কেঁচা ৰাস্তা পকী ৰাস্তালৈ পৰিণত হ'ল সেইবোৰ ২০২০ চনলৈ হয়তো ভালে থকাৰ আশা কৰিব পাৰি। কিন্তু এতিয়াও যিমানবোৰ ৰাস্তা পকী হোৱা নাই সেই ৰাস্তাবোৰ ২০২০ চনলৈকে পকী হোৱাৰ আশা কৰিব পাৰি।

আমাৰ ৰাজ্যৰ অৰ্ধেক লোকেই দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ তলত বাস কৰে। ২০২০ চনৰ অসমত হয়তো ইয়াৰ হাৰ লোপ পোৱাৰ এটা ক্ষীণ আশা কৰিব পাৰি, যদিহে চাউল চুৰ, তেল চুৰ আদিকে ধৰি ৰাজ্যৰ সৰ্বত্ৰতে বিৰাজ কৰা দুনীতি এই ন বছৰত নিৰ্মূল হয়।

পৃথিৱীখন সেউজীয়া কৰি ৰখাৰ দায়িত্ব আমাৰ। বৰ্তমান সময়ত যিবোৰ গছ-গছনি পুলি অৱস্থাত আছে সেইবোৰ যদি আমি নকটাকৈ ২০২০ চনলৈ ৰাখিব পাৰো তেন্তে ২০২০ চনৰ অসমখন সেউজীয়া হৈ উঠিব বুলি নিশ্চিত হ'ব পাৰি।

২০২০ চনৰ অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাক লৈ অন্য এক ধৰণে সপোন দেখিব পাৰি। কেৱল মূল্যাংকণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই লিখিত পৰীক্ষা পতাৰ পৰা বিৰত থাকি কোনে কিমান জ্ঞান অৰ্জন কৰিছে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি মৌখিক পৰীক্ষাৰ আয়োজন কৰাৰ সপোন দেখিব পাৰি। লগতে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত

অন্ততঃ বৃত্তিমূলক বিষয় এটা বাধ্য হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

আমাৰ ৰাজ্যৰ জলস্তু সমস্যা হ'ল বানপানী। তাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবৰ বাবে বহুতো ডাঙৰ ডাঙৰ মথাউৰি বন্ধা হৈছে। কিন্তু সেইবোৰে আমাৰ সমস্যা এতিয়াও দূৰ কৰিব পৰা নাই। বহুতো বিশেষজ্ঞই কৈছে অসমৰ বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ হ'লে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈ খনন কৰি দ' কৰিব লাগিব। ২০২০ চনৰ অসমত হয়তো আমি ইয়াৰ সুফল পাব পাৰো।

বৰ্তমান সময়ত আমাৰ ৰাজ্যত চিকিৎসা সেৱা পূৰ্বতকৈ কিছু পৰিমাণে উন্নত হৈছে যদিও অত্যধিক পৰিমাণে সফল হ'ব পৰা নাই। সেয়ে ২০২০ চনৰ ভিতৰত অসমখনে চিকিৎসা সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত অধিক পৰিমাণে উন্নতি কৰিব বুলি সপোন দেখোঁ।

মানুহ জীয়াই থাকিবলৈ শান্তিৰ প্ৰয়োজন। বৰ্তমান কিছুমান অস্ত্ৰধাৰী বিদ্ৰোহী সংগঠনৰ ক্ৰিয়া- কলাপৰ ফলত আমাৰ অসমত কিছুমান বিভৎস ঘটনা ঘটিবলৈ ধৰিছে। ২০২০ চনৰ অসমত এইবোৰৰ নিৰ্মূল ঘটি এক নতুন শান্তিৰ অসম কল্পনা কৰিব পাৰি।

বৰ্তমান অসমৰ চাকৰিৰ বজাৰখন এক সাংঘাতিক ব্য-
সায়ৰ কেন্দ্ৰ হৈ পৰিছে। (অসম চৰকাৰৰ ৯৯% চাকৰিয়ে

পইচাৰ লেন-দেনৰ ফলত হয়। গতিকে ইয়াক ব্যৱসায়ৰ কেন্দ্ৰ বুলি ক'লে একো ভুল কোৱা নহয়)। যদিহে এই চাকৰিৰ বজাৰখন বন্ধ হ'ব লাগে তেন্তে আমাৰ সমাজ, আমাৰ ৰাজ্যৰ মন্ত্ৰীসকল সচেতন হ'ব লাগিব। তেতিয়াহে এই চাকৰিৰ বজাৰখন বন্ধ হ'ব বুলি নিশ্চিতভাৱে কব পাৰি। মই কল্পনা কৰাৰ দৰেই অন্তত ২০২০ চনৰ ভিতৰত অসমৰ মন্ত্ৰী সকল তথা জনসাধাৰণ ইয়াৰ প্ৰতি সচেতন হ'ব।

কিছু ব্যতিক্ৰম দৃষ্টিভঙ্গীৰে ২০২০ চনৰ অসমখন কল্পনা কৰি চাব পাৰি। আমাৰ ৰাজ্যৰ পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিবৰ্তন হৈ যাব পাৰে। ফলত হয়তো আমাৰ চহৰৰ মুখ্য সমস্যা ট্ৰেফিকজাম কিছু পৰিমাণে হ'লেও দূৰ হ'ব পাৰে।

গুৱাহাটী চহৰত যি হাৰত অট্টালিকাবোৰ বাঢ়ি গৈছে ঠিক তেনেদৰে অসমৰ আন আন চহৰতো অট্টালিকাৰ সংখ্যা বাঢ়ি যাবলৈ ধৰিছে। ইয়াৰ ফলত হয়তো এদিন মাটিৰ ওপৰত ঘৰ বান্ধিবৰ বাবে ঠাই নাথাকিব। ফলত ২০২০ চনৰ অসমখনত মাটিৰ তলৰ চহৰ কিছুমান সৃষ্টি হ'ব বুলি কল্পনা কৰিব পাৰি।

মুঠৰ ওপৰত ২০২০ চনত মই এখন দুৰ্নীতিমুক্ত সেউজী, শান্তিময় অসম কল্পনা কৰো। য'ত থাকিব কেৱল শান্তি আৰু শান্তি—। □□□

দা টাইম মেচিন

মানব কলিতা

স্নাতক ২য় বর্ষ (বিজ্ঞান)

কল্পবিজ্ঞান বা Science Fiction ৰ আবিষ্কাৰ কৰা সকলৰ ভিতৰত হাৰ্বাৰ্ট জি ৱেলচ চমুকৈ H. G. Well ৰ চাৰিখন উপন্যাসক কল্পবিজ্ঞানৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। তাৰে এখন উপন্যাস হ'ল The Time Machine.

এই উপন্যাস খনত এজন ইংৰাজ বিজ্ঞানীৰ বিষয়ে কোৱা হৈছে। এই বিজ্ঞানী জনে কব বিচাৰে যে মানুহে ইচ্ছা কৰিলে অতীত অথবা ভৱিষ্যতলৈ যাব পাৰে। এই অতীত অথবা ভৱিষ্যতলৈ যাব পৰা তেওঁ হেনো এটা যন্ত্ৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছে। তেওঁ যুক্তি সহকাৰে কৈছে যে এটা বস্তুৰ দীঘ, প্ৰস্থ আৰু বেধৰ লগতে অন্য এটা মাত্ৰা আছে। তেওঁৰ এই ধাৰণাৰ চতুৰ্থ মাত্ৰাটো হৈছে সময়। তেওঁৰ এই ধাৰণাক চতুৰ্থ মাত্ৰাৰ জ্যামিতি বুলি কৈছে।

উপন্যাস খনত বিজ্ঞানী জনৰ নামটো উল্লেখ নাই বাবে সময় পৰিব্ৰাজক বুলি কৈছে। এদিনাখন সেই বিজ্ঞানী জন অথবা সময় পৰিব্ৰাজক জনে নিশাৰ আহাৰৰ বাবে তেওঁৰ অতিথি কেইজনমানক নিমন্ত্ৰণ কৰে। অতিথি কেইজন তেওঁৰ ঘৰলৈ অহাৰ পিছত তেওঁৰ শেহতীয়া আৱিষ্কাৰ সেই যন্ত্ৰটোৰ বিষয়ে সিহঁতক যুক্তি সহকাৰে বুজায় দিয়ে। পিছত সেই যন্ত্ৰটোত উঠি সময় পৰিব্ৰাজকে নিজে ভ্ৰমণ কৰিবলৈ গুচি যায়। আৰু ১ সপ্তাহ ভ্ৰমণৰ পিছত তেওঁ ঘূৰি আহে অত্যন্ত লেতেৰা কাপোৰ কানি পিন্ধি। গা-পা- ধুই তেও অতিথি কেইজনৰ দুজন মানক লগ পায় আৰু সময় পৰিব্ৰাজকে ক'ত কি লগ পায় ক'ত কি দেখে সেই বিষয়ে সিহঁতক বুজায়। তেওঁ কয় যে এই যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা তেওঁ ৮০২৭০১ চনৰ এক আচহুৱা পৰিবেশত গৈ পায়। তাতে তেওঁ 'এলই' নামৰ এটা মানুহ প্ৰজাতি লগ পায়। তাত গৈ তেওঁ সেই যন্ত্ৰটো হেৰুৱাই য'ত তেওঁ উঠি গৈছিল। তেতিয়া তেওঁ অনুভৱ কৰিছিল যে তাত কিছুমান চতুৰ প্ৰাণী আছে যি তেওঁৰ যন্ত্ৰটো লৈ গৈছে। পিছমূহূৰ্ততে তেওঁ সেই চতুৰ প্ৰাণী বিধৰ মুখা মুখি হয় যাৰ

নাম 'মৰলক' পিছত সময় পৰিব্ৰাজক জনে গম পালে যে সেই মৰলক বোৰেই 'এলই' নামৰ প্ৰজাতিটোক খাদ্যৰ যোগান ধৰে। গতিকে 'মৰলক' বোৰ হৈছে শ্ৰমিক আৰু 'এলই' বোৰ আৰামপ্ৰিয়।

সেই সময়তে বিজ্ঞানী জনে তাত গৈ উইনা নামৰ এগৰাকী নাৰীক লগ পালে। উইনাৰ লগত তেওঁৰ সম্পৰ্ক খুব গভীৰ হয়। বিজ্ঞানী জনে উইনাক বৰ্তমানলৈ লৈ আহিম বুলিও ভাবে। এনেকৈ দুয়ো ঘূৰি থাকোতে সিহঁতে মৰলকৰ আক্ৰমণৰ বলি হয়। তেতিয়া বিজ্ঞানী জনে এটুকুৰা জুই লগায়। সেই জুই শেষত বন জুই হয়গৈ আৰু তাতেই তেওঁ উইনাক হেৰুৱাই আৰু মৰলক বোৰক দমনৰ বাবে কিছুমান অস্ত্ৰ সংগ্ৰহ কৰে আৰু তাতেই তেওঁৰ সেই হেৰুৱা যন্ত্ৰটো বিচাৰি পায়। তেওঁৰ সেই যন্ত্ৰটোত উঠি তেওঁ ঘূৰি আহিল বৰ্তমানলৈ। আৰু সত্যতা প্ৰমাণৰ বাবে তেওঁৰ হাতত একো নাই যদিও উইনাই দিয়া এপাহ ফুল কোটৰ জেপত লৈ আহে।

পিছত যিজন বক্তাই কাহিনীটো কৈ থাকে তেওঁ নিজে সময় পৰিব্ৰাজকৰ ঘৰত উপস্থিত হয়। তেতিয়া সময় পৰিব্ৰাজকে আধা ঘণ্টাৰ বাবে ফুৰিবলৈ যায়। তিনি বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিছতো একো শুং সূত্ৰ পোৱা নগল সময় পৰিব্ৰাজকৰ।

H. G. wells অৰ এই সময় যন্ত্ৰ পিছলৈ বহুল ভাবে বিভিন্ন ৰচনাত উল্লেখ কৰা দেখা যায়। এই উপন্যাস খনক ভিত্তি কৰি চিনেমা, চিৰিয়েল আদি তৈয়াৰ কৰা হৈছে। □□□

লিখনিৰ উৎস : বিজ্ঞান জেউতি, বিজ্ঞান সুৰভি

বিদায় সম্ভাষণ

এই মহাবিদ্যালয়ত কর্মজীৱনৰ পাতনি মেলি আন্তৰিকতাৰে সেৱা আগবঢ়াই ২০১১ ইং বৰ্ষত অবসৰ গ্ৰহণ কৰা বুৰঞ্জী বিভাগৰ অধ্যাপক উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত লক্ষীকান্ত শৰ্মা আৰু কাৰ্যালয়ৰ প্ৰধান সহায়ক শ্ৰীশৈলেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মালৈ আমি বিদায় সম্ভাষণ জনাইছো।

শ্ৰীযুত লক্ষীকান্ত শৰ্মা :

দৰং জিলাৰ হাজৰিকাপাৰা অঞ্চলৰ বৰছলা গাৱঁত জন্ম গ্ৰহণ কৰা শ্ৰীযুত লক্ষীকান্ত শৰ্মাই গাৱঁতে প্ৰাথমিক স্কুলত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি হাজৰিকাপাৰাত অৱস্থিত গান্ধী স্মৃতি বিদ্যালয়ত হাইস্কুলীয়া শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লৈ লয় যদিও অষ্টম শ্ৰেণীত থাকোতে ১৯৬৪ চনত তেখেত মঙ্গলদৈ চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়লৈ যায় আৰু তাৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ মঙ্গলদৈ মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰে আৰু ইতিহাস অনাৰ্চ আৰু সংস্কৃত সহ বিষয় হিচাপে লৈ স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯৭৩ চনত তেখেতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ইয়াৰ পিচত কিছুদিন অস্থায়ীভাৱে মঙ্গলদৈ মহাবিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰে। ১৯৭৪ চনৰ ১৮ নৱেম্বৰত শৰ্মাদেৱে বকো জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰে আৰু ২০১১ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে চাকৰি জীৱনৰ পৰা অবসৰ গ্ৰহণ কৰে। এক দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সুখ-দুখৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে আন্তৰিকতাৰে নিৰবচ্ছিন্ন সেৱা আগবঢ়োৱা শৰ্মাদেৱে বকোতে স্থায়ী ভাবে থকাৰ ব্যৱস্থা কৰে। নিয়মানুবৰ্তিতা, শিক্ষাদানৰ আগ্ৰহ আৰু প্ৰয়োজনীয় সময়ত বিভিন্ন দিশত দিয়া তেখেতৰ উপদেশবোৰৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয় পৰিয়াল সদায় কৃতজ্ঞ হৈ থাকিম। শ্ৰীযুত শৰ্মাদেৱৰ জীৱন সুখময় হোৱাৰ লগতে সুস্বাস্থ্য আৰু সুদীৰ্ঘ জীৱন কামনা কৰিছোঁ। ●●●

শ্ৰীশৈলেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা :

এক সংঘাতপূৰ্ণ জীৱন যাত্ৰাৰে দিন অতিবাহিত কৰা শৈলেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাৰ জন্ম ১৯৫১ চনত বৰপেটা জিলাৰ পাঠশালৰ গণাগাৱঁত। স্কুলীয়া শিক্ষা পাঠশালা মজলীয়া বিদ্যালয়, অভয়াপুৰী হাইস্কুল আৰু বজালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বহুমুখী বিদ্যালয়ত। স্কুলীয়া দিনৰ পৰাই এন চি চি আদিৰ সদস্য হিচাপে কামকৰা শৰ্মা দেৱৰ আৰ্থিক অৱস্থা আছিল বৰ দুখলগা। এসময়ত শৰ্মাই গুৱাহাটীত সম্পৰ্কীয় খৰাকৰ ঘৰত কাম কৰি টিউচনৰ লগতে নিশাৰ ভাগত চানমাৰী ইঞ্জিনিয়িং ইনষ্টিটিউটৰ এক সমবায়তো কাম কৰিছিল। কিন্তু জ্ঞান অৰ্জনৰ প্ৰবল ধাউতিৰ বাবে পাঠশালালৈ গৈ পুনৰ কলেজত নাম লগাই বি এচ চি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। আৰু এদিন জীৱিকাৰ সন্ধানতে বকোলে আহি ক্ৰমে ছাটাবাৰী হাইস্কুল, হাহিম শামুকা হাইস্কুল, মৌমান আশ্ৰম, বন্দাপাৰা আঞ্চলিক হাইস্কুল আৰু শেষত ভালুকঘাটা হাইস্কুলত অস্থায়ীভাৱে কাম কৰে অতি কম পাৰিশ্ৰমিকত।

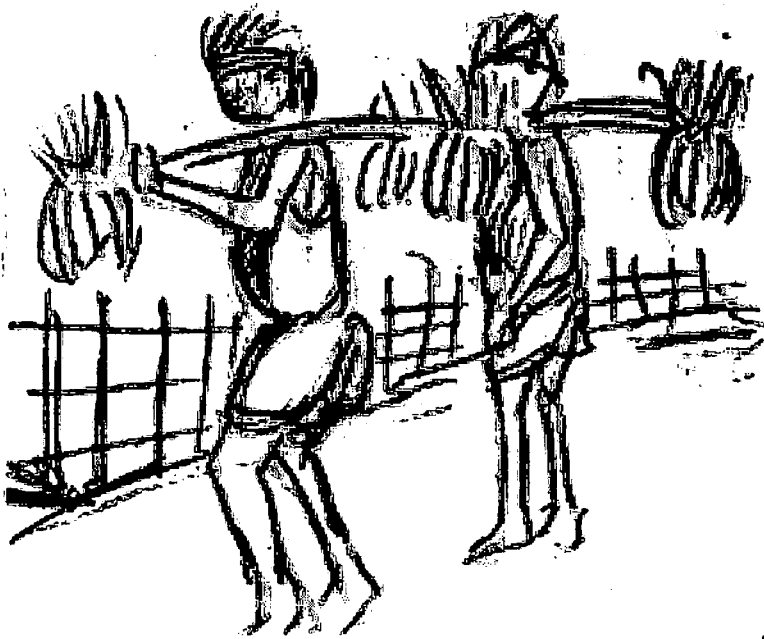
১৯৮১ চনৰ পৰা শৈলেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই জৱাহৰলাল নেহৰু মহাবিদ্যালয়ত কাৰ্যালয় সহকাৰী হিচাপে যোগদান কৰে। এক কঠিন ৰোগত আক্ৰান্ত হৈয়ো নিজৰ তৎপৰতা আৰু প্ৰবল আত্ম বলৰ জোৰতে বৰ্তমানে সম্পূৰ্ণ আৰোগ্য লাভ কৰা শৰ্মাদেৱে কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু নিয়মানুবৰ্তিতাৰে মহাবিদ্যালয়ত নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিলে। তেখেতৰ কৰ্মনিষ্ঠাই সকলোকে সন্তুষ্ট কৰিব পাৰিছিল। ২০১১ চনৰ ৩০ জুনত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা অবসৰ গ্ৰহণ কৰা শৈলেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাদেৱৰ সেৱাৰ বাবে আমি সদায় কৃতজ্ঞ হৈ থাকিম। আমি আশা কৰিছোঁ তেখেতৰ দীৰ্ঘায়ু আৰু কৰ্মোদ্যমী এক গতিশীল জীৱন পৰিক্ৰমা। ●●●

কবিতাৰ কাৰুণী

কবিতা কুটীৰ শিল্প
অনুষ্ঠাপ তাৰ আয়োজন
পাঠেই পূৰ্ণ কৰে তাৰ আয়োজন
পাঠ কবিৰ আনন্দৰ ছন্দ
পাঠেই কবিতাৰ জীৱন
পাঠতেই কবিতাৰ জীৱন যাপন।

- হীৰেণ ভট্টাচাৰ্য

২০১০-১১ ইং বর্ষত মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত ঠাইতে লিখা কবিতা প্ৰতিযোগিতাত

পুৰস্কৃত তিনিটা কবিতা :

শিৰোনামা - “আঘোণৰ আবেলি”

সোণবৰণীয়া ব'দজাক মূৰত লৈ
 দুপৰীয়াটোৱে খেলি আছিল
 পথাৰৰ দাৰনীজাকৰ স'তে
 এতিয়া বেলি পশ্চিমত
 লাহে লাহে মেলানি মাগিব সি
 দাৰনীজাকো উভতিব
 ভাগৰুৱা দেহা, উৎফুল্লিত প্ৰাণ
 এয়া যে লখিমীক আদৰাৰ সময়
 এয়া আঘোণৰ আবেলি
 “সোণমাই, সোণগুটি চপালিনে ?”
 “বহুদৈ ন'খাবলৈ কেতিয়া মাতিবি ?”
 আঘোণৰ আবেলিত উৎফুল্লিত পদুলি
 হৃদয়ত হেঁপাহৰ গান
 সোণগুটিৰ ডাঙৰিৰে ভৰিব চোতাল
 সৌৱা সোণটিৰ মুখত কিহৰ
 সুমধুৰ ধ্বনি
 নবা পেঁপা
 নবা পেঁপাৰ শব্দৰে মুখৰ
 আঘোণৰ আবেলি
 সোণমাই, বঙিলী, বচকী পখিলী
 সকলোৰে হৃদয়ত আঘোণৰ ধেমালি
 ববাব টেঙা, জলকীয়া, নিমখ, জলফাই
 আৰু যে কত কি।
 এয়া আঘোণৰ আবেলি
 কৃষকৰ হেঁপাহৰ আবেলি।

পৰীক্ষিতা দাস

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

আঘোণৰ আবেলি মানেই
 একেই সপোন
 কৃষকৰ হেঁপাহৰ সোণাবলীয়া
 উল্লাসপোন
 আঘোণৰ আবেলি আৰু কৃষক
 একেটি মূদ্ৰাৰ ইপিটি-লিপিটি
 আঘোণৰ সোণালী আবেলিয়ে
 হাতৰ উল্লাস বিড়িয়ায় কৃষকক
 বাঙালী দাৰনীয়ে উল্লাহেৰে চপায়
 পথাৰৰ লহপহ লখিমীক
 হৰিকিহৰ কাঞ্চৰ হোলো গুত ওলমে
 সোণগুটি শইচৰ পাঁচ জাপৰ
 সোঁটমাৰা ভাৰ
 ডাঙৰিৰ বন্ধক-জুক শব্দত ৰাজে
 আশাৰ অৰাজ শিহৰণ
 আঘোণৰ প্ৰতিটো আবেলিয়ে মাটি দিয়ে
 কৃষকৰ হাড় ভঙা প্ৰেমৰ ঘাম।
 সন্মোহন সনা থাকে আঘোণৰ
 আবেলিত।

দীপায়ণি দেৱাৰী

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

বেলিৰ হেঙুলীয়াই অপকপ সাজেৰে সজায়
 আঘোণৰ আবেলিক
 সোণত সুৰগা চৰাৰ দৰে উজলি উঠে
 আঘোণৰ আবেলিৰ শইচৰ পথাৰ
 ঘৰমুৱা হয় পথাৰৰ লেবেজান দাৰনী
 সামৰি লৈ কাচি-কটাৰী
 ঘৰমুৱা হয় ডাঙৰিৰ ভাৰ লৈ
 উল্লাসিত কৃষক
 গৰুৰ জাক লৈ উভতি আহে গৰখীয়া
 বাহলৈ উভতি অহা চৰাইৰ জাকে
 আঘোণৰ আবেলিৰ আকাশত আঁকে
 সৰগৰ বিতোপন ছবি
 প্ৰেমিক-প্ৰেমিকাই বিচাৰি পায়
 প্ৰেমৰ হেৰোৱা সুবাস আঘোণৰ
 নিৰিবিলি আবেলিত।

মজিবুৰ ৰহমান

স্নাতক ১ম বৰ্ষ (বি)

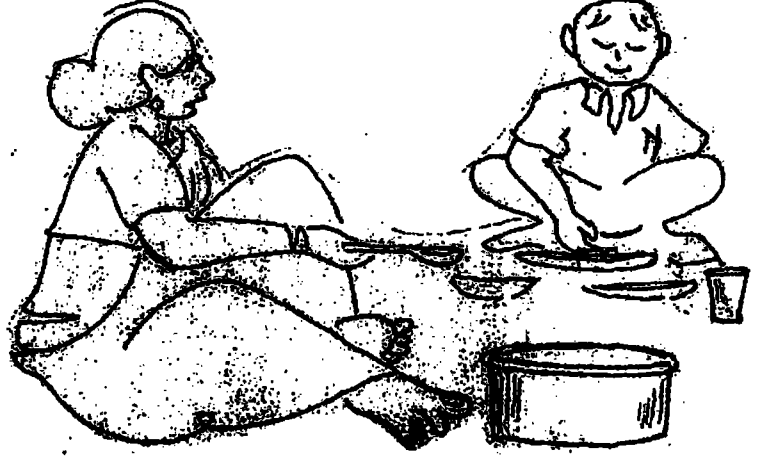
দুটি কবিতা

নন্দা দেৱী
সহকাৰী অধ্যাপিকা, জীৱ বিজ্ঞান বিভাগ

মা

নাজানো কেতিয়া তুমি এৰি গ'লা
নাজানো কিয় এৰি গ'লা !
তথাপিও বুজিছো মা ! তুমি অনন্যা
দিছিলো বোৱাই এবুকু মৰমৰ বন্যা।
তুমিটো নোহোৱা মোৰ অতীতৰ সপোন
চুই থকা সদায় মোৰ হৃদয়ৰ দাপোন।
অস্তিত্ব বিচাৰি যেতিয়া ভাগি পৰো হতাশাত
ভুগিব নিদিয়া কেতিয়াও নিৰাশাত।
দুহাত বঢ়াই লোৱা আকোৱালি
হিয়া পৰে শীত, হয় মন মুকলি।
মোৰ এই অনুভূতি
মনত পৰিলে কৰো ছাটিফুটি।
সঁচাই মা ! তুমি অনন্যা।।

□□□

যাত্ৰা

সন্ধিয়াৰ আকাশ
হেঙুল বৰণে
মোৰ আশাৰ বেঙণি আনে
আৰু এক নতুন দিনৰ আগমণ
হয়তো যিটোত থাকিব পাৰে
মোৰ বাবে নিত্য নতুন যাত্ৰাৰ
এক নতুন পদক্ষেপ
এক নতুন লহৰ।
যি যাত্ৰাৰ সাৰথি মোৰ
আশা, আৰেগ, অনুভূতি
আৰু সৃষ্টিৰ মনন শীলতা
ধ্বংস নহয় মোৰ কাম্য
মোৰ এই নতুন যাত্ৰাৰ।

□□□

এডাল কলমৰ দুখ

অনুপম কলিতা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

এডাল নাতিদীৰ্ঘ লাহী নীলা কলম
সি পিন্ধিছিল এটা সেউজীয়া টুপি
তাক মাজে মাজে ভাগৰুৱা পথিক যেন লাগিছিল
কেতিয়াবা লাগিছিল 'ফেশ্বন' প্ৰদৰ্শনীত নতুন সাজ পিন্ধি
বগা ৰেম্পত হালি-জালি খোজ দিয়া
মডেলৰ দৰে
মোৰ মুখত লাগি সি সহায় কৰিছিল কবিতা আওৰোৱাত
আৰু কেতিয়াবা আঙুলিৰ চেপা সহিব নোৱাৰি
তৰ্জন-গৰ্জন কৰি উঠিছিল
এজন শিল্পীৰ দৰেই তাৰ অস্পষ্ট আঁক-বাকৰ মাজত
বিচাৰি ফুৰিছিলো হেৰোৱা স্মৃতিৰ ছবি
ভাল পোৱাৰ দুখবোৰ যি কেতিয়াবা প্ৰকাশ কৰিছিল
কবিতাৰ ছন্দত নিৰৱে
আকৌ কেতিয়াবা কৈছিল সি হেনো মোৰ সৃষ্টিক ঘিন কৰে
মই কৈছিলো বৰ বেছি আত্মকেন্দ্ৰিক নহ'বলৈ
সি কৈছিল আত্মকেন্দ্ৰিক হ'বলৈ তাৰ হেনো চিয়াহী ধুনীয়া নহয়
মই কৈছিলো 'চিয়াহীৰ ধুনীয়াৰ কথা পাছত
আগতে মোক কবিতাৰ শব্দ দিয়া
যাৰ বাবে প্ৰয়োজন নহয় ৰঙৰ সৌন্দৰ্য'
সি কৈছিল আজিৰ চেপেটা পৃথিৱীত সিয়ে
তেনেই নিসংগ । □□□

দিখৌ বৈ যায়

বিকাশজ্যোতি ৰাভা
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

চৰাইদেওৰ সিপাৰত এখনি নগা গাওঁ
তাত দিখৌৰ চল্ চল্ উচ্ছল হাঁহি
লয়লাস গতিৰে বৈ আহে দিখৌ
সপোনৰ মোহনা বিচাৰি
নীলা পাহাৰত মেঘৰ উচুপনি
ভৈয়ামত বাৰিষাৰ ধল
ফেনে-ফোটোকাৰে চঞ্চল উদ্ভাউল
দিখৌৰ বুকু
দুপাৰৰ শ্যামল ছবিত হাঁহি-কান্দোনৰ
একা-বেকা জীৱন-গাথা
এই নদী আবেগময়
মায়াময় এই নদী অবুজ সাঁথৰ
কবিৰ মনৰ অহৈতুকী প্ৰীতি
সময়ৰ সাক্ষী হৈ বৈ আছে দিখৌ
সপোনৰ মোহনা বিচাৰি । □□□

অস্বস্তিত ঈশ্বৰ

প্ৰাণকৃষ্ণ ৰয়
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মন্দিৰ মচ্ছিদ গীৰ্জাৰ পদুলি
উখল মাখল
ন্যায় অন্যায় পাপ পুণ্যৰ
অৰিয়া-অৰি যুঁজ
পাপে উপেক্ষা কৰে পুণ্যক
ন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে অন্যায়ৰ
উন্মত্ত আচৰণ
বিচাৰকৰ আসনত অস্বস্তিত
গণতন্ত্ৰৰ ঈশ্বৰ । □□□

হেৰাই গৈছে আশীৰ্বাদৰ ভাষা

পৰীক্ষিতা দাস
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

আই-
প্ৰতিটো নিশা উজাগৰে থাকি
উঠি ছ নেকি উচুপি
তই নাকান্দিবি আই
তোৰ উমাল বুকুৰ দুখ বুজিবলে
কোনোৱে কাষত নাই
বোকোচাত উমলি জামলি
ল'ৰালি পাবকৰা সন্তান
সিও যে নুবুজে তোৰ দুচকুৰ
মৰমী ভাষা
উচুপি উঠি ছ নেকি তোৰেই সন্তানে কৰা
হত্যা হিংসা দুৰ্নীতিৰ পয়োভৰ দেখি
জানো আই-
হেৰাই গৈছে আশীৰ্বাদৰ ভাষা
আৰু অভিশাপকেই বা কেনেকৈ দিবি
দোমোজাৰ যাতনাত জৰ্জৰিত তই যে আজিও
সেই একেই একেজনী আই
আশাৰে বাট চাই থাক
ভুল বুজি উভতি আহিব সন্তান । □□□

টোপনি কোলাত সেউজীয়া

মিচ্ চুমি কলিতা
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

টোপনিত বিচাৰি পোৱা
তুমি এটি সেউজীয়া
সপোন
একো নোসোধাকৈয়ে
বুকুৰ কেনভাচত চটিয়াও
তোমাৰ জীৱনৰ বং
এন্ধাৰৰ মাজেৰে বগাই অহা
তুমি এক ভাল লগা ভালপোৱা
কিয় জানো ভয় হয় কেতিয়াবা
হেৰাই বুলি পোহৰত
টোপনি -কোলাত দুৰ্লভ
ভাল লগা সেউজীয়া । □□□

মোৰ গাঁও মোৰ ঘৰ

জয়দেৱ বায়ন
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

শুৱনি গাঁও মোৰ শুৱনি ঘৰ
আছে তাত মৰমিয়াল আই
নিৰিবিলি আবেলিত ৰঙচুৱা বেলিয়ে
প্ৰতিদিনে চুমা যাচি যায়
সন্ধিয়াৰ তৰা ভৰা আকাশে ৰংমনে
সৰগৰ সাধু শুনায়
শুৱনি গাঁও আৰু শুৱনি ঘৰ
আছে তাত মোৰ মহিয়সী
আজলী আই । □□□

নুনুমায় চেনেহৰ চাকি

সুবৰ্জপতি বাভা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জীৱনৰ কঠিন যাত্ৰাৰ পথত
জীয়াই ৰাখিম তোমাৰ মৰমক
পাহৰি পেলাম দুখ
হাঁহি-ধেমালিৰে পাব হ'ল
অনেক বাতি
বুজা-নুবুজাৰ মাজতে ব'ল
অলেখ ছবি
খিৰিকিৰ সিপাৰৰ সেউজী সপোন হ'ব
আমাৰ বুকুৰ আপোন
হাতে হাত ধৰি আহিম ওলাই
দুচকুত চিক্‌মিক্ হাঁহি বিৰিঙাই
কৰি ল'ম পণ চিৰদিন
একেটি হোৱাৰ
কাহানিও নুনুমায়, চেনেহৰ চাকি
কোমল হৃদয়ে থ'ব তাক
আলফুলে ঢাকি
এন্ধাৰ পঁজাত পেলাব সি
বঙীন পোহৰ। □□□

বিধবস্ত শান্তিৰ কপৌ

অনচুমা খংগুৰ খাখলাৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

বিধবস্ত শান্তিৰ কপৌ
সৰ্বত্ৰতে সিঁচৰতি ভগা পাখি
মানুহ অমানুহ হ'ল
নিৰ্বিচাৰ হত্যা হিংসা লুঠন ধৰ্ষণৰ
চিৰাচৰিত ছবি
গুলি বাৰুদৰ ধোৱাৰে আকাশ
আচ্ছন্ন
মাটিৰ বুকুত তপত তেজৰ চেকুৰা
প্ৰতিক্ৰিয়াশীলতাত প্ৰতিবাদী-কণ্ঠ
এতিয়া অৰণ্য বোদন। □□□

দুটি কবিতা

জ্যোতিৰ্ময় ভৰালী
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

ফাগুন

পছেৱাৰ বোকোচাত ফাগুন অহাৰ
বাতৰি
পাতসৰা লঠঙা গছত গতিৰ ছবি
সোণাৰুৰ হালধীয়াত পৰম্পৰাৰ
সোঁৱৰণি।

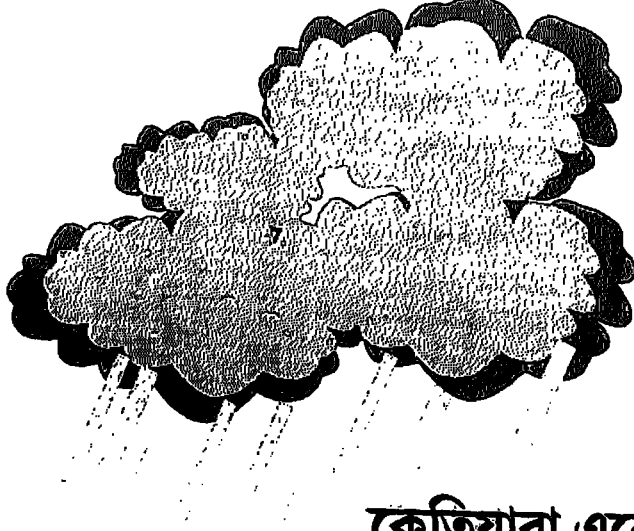
প্ৰেম

নিসংগতাত ভাল পোৱা এক মিঠা
অনুভূতি
প্ৰেৰণাৰ অসীম উৎস
সেয়ে খুলি ৰাখো হৃদয়ৰ
কোমল কোঠা। □□□

বৰষুণ

বৰষা বড়ো
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

নিমন্ত্ৰণ নকৰাকৈয়ে নামি আহে
বতৰৰ বৰষুণ
সঞ্জীৱনী সুধা হৈ জীপাল কৰে
শুকান ধৰাক
আকাশলৈ মূৰ তুলি চাই থকা
কৃষকে পায় আশাৰ বতৰা
স্নান কৰি গছ-লতা ফুল-পাতে
নিজকে সজায় নতুন ৰূপত
আকৌ এবাৰ
প্ৰেৰনাৰ উৎস হৈ নামি আহে
সময়ৰ বৰষুণ
ধুই নিয়ে সমস্ত মলিনতা
শীতৰ পৰশেৰে শেষ কৰে
জহৰ দহন
কৃতার্থ হয় জীৱন-জগত । □□□

কেতিয়াবা এনেকুৱাই

বিনোদ ছেত্ৰী
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

তুমি ভবা শব্দবোৰে
হেঁ পাহৰ সৌৰভ সানি ইচ্ছা কৰিছে
বতাহত বিলীন হ'বলৈ
মিঠা আবেগে সজাব খুজিছে
প্ৰেমৰ বাগিচা
ভ্ৰমত পৰিছে তোমাৰ আবেগৰ আতিশয্য
প্ৰেমৰ বাট ভেটিছে উশৃংখল
স্বাৰ্থ পৰতাই
সেই বুলিয়েই জানো অস্বীকাৰ কৰিব পাৰি
প্ৰেম আৰু যৌৱনক
ভাগি পৰাৰ প্ৰায়োজন ক'ত
বোধহয় আবেগ অনুভূতি বোৰ
কেতিয়াবা এনেকুৱাই । □□□

গছৰ দৰে বিতোপন কবিতা আৰু নাই

মিচ্ নিলম কলিতা
উঃ মা : ২য়বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মা

মিচ্ ভনিতা বৰুৱা
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

গছৰ স'তে মোৰ আত্মীয়তা বহু যুগৰ
যিদিনাই চিনাকি হৈছিলো প্ৰকৃতিৰ স'তে
তেতিয়াই বুজি উঠিছিলো তাৰ প্ৰভাৱৰ
প্ৰসাৰতাৰ কথা
অসমী আইৰ কোলাত উম্মৈ
লাল-কাল হৈ শুই পৰো
গছৰ শীতল ছাঁত
আইৰ স্তন-দুগ্ধ অমৃতৰ দৰেই
তাৰ ফলৰ বৈভৱ
গছৰ সেউজীয়াই কৰে ধৰণী ধুনীয়া
কবিয়ে বিচাৰি পায় সৃষ্টিৰ
অমল আনন্দ
বিচাৰি পায় জীৱনৰ সাৰ্থকতা
গছ যে নিজেই এক অস্তহীন
বিতোপন কবিতা।

মা.....
এটি মৰমৰ মাত
এটি চেনেহৰ মাত
জীৱনৰ শান্তিৰ ছায়া
আশ্ৰয়ৰ নিবিড় মায়া
এটি দৰদী গীত
মা.....
তুমি পূজাৰ বেদীৰ
স্নিগ্ধ প্ৰদীপ
তুলনা বিহীন তোমাৰ
ৰূপ
সাগৰ বিশাল
আকাশ বিশাল তাতোকৈ বিশাল
তোমাৰ হিয়া
শ্ৰদ্ধা ভক্তিৰ অনন্য
প্ৰতিমা
পশু পক্ষী নৰ মানৱৰ
এটিয়ে শ্ৰেষ্ঠ শব্দ
মা.....মা.....মা.....।